

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Základní škola Jestřebí

ŠVP - Moderní škola 21. století

Zpracovali: Mgr. Lucie Červenková, Lukáš Stránský

Schváleno: 12. 9. 2022 ředitelem školy Mgr. Michalem Kotkem

Platnost: od 12. 9. 2022

Obsah

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	4
1 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE	5
1.1 INTERNÍ ZDROJE ŠKOLY PRO REALIZACI PPŠ.....	5
1.2 SOUČASNÁ SITUACE V JEDNOTLIVÝCH TŘÍDÁCH	6
1.3 EXTERNÍ ZDROJE PRO REALIZACI PP ŠKOLY	7
2 DEFINOVÁNÍ CÍLŮ	8
2.1 OBECNÉ CÍLE PROGRAMU	8
2.2 SPECIFICKÉ CÍLE PROGRAMU	9
3 ZAJIŠTĚNÍ VĚCNÉHO ZÁZEMÍ PRO REALIZACI PP ŠKOLY	10
4 PŘEHLED PLÁNOVANÝCH AKCÍ.....	11
4.1 DLOUHODOBÉ PROGRAMY	11
4.2 JEDNORÁZOVÉ AKCE (pro 1. a 2. stupeň).....	14
4.3 VOLNOČASOVÉ A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY	15
4.4 DLOUHODOBÉ ÚKOLY TŘÍDNÍCH UČITELŮ A OSTATNÍCH VYUČUJÍCÍCH.....	15
4.5 INFORMOVANOST RODIČŮ	16
5 PLÁN ZPŮSOBU HODNOCENÍ	17
6 STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ KYBERŠIKANĚ A ŠIKANĚ	18
6.1 DLOUHODOBÉ CÍLE	18
6.2 PROSTŘEDKY K DOSAŽENÍ CÍLŮ	18
6.3 ODPOVĚDNOST ŠKOLY.....	18
6.4 TRESTNÉ ČINY VE VZTAHU KE KYBERŠIKANĚ.....	19
6.5 PROJEVY ŠIKANOVÁNÍ	20
6.5.1 PŘÍKLADY NEPŘÍMÝCH A PŘÍMÝCH ZNAKŮ ŠIKANOVÁNÍ	20
6.6 VLASTNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ	22
6.6.1 ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ.....	23
6.6.2 VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ	23
6.7 SPOLUPRÁCE SE SPECIALIZOVANÝMI INSTITUCEMI.....	23

7	STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI.....	25
7.1	DLOUHODOBÉ CÍLE:.....	26
7.2	AKTIVITY VEDOUcí KE STANOVENÉMU CÍLI, FORMY PRÁCE S NEÚSPĚŠNÝMI ŽÁKY	26
7.2.1	NÁSTUP ŽÁKA DO ŠKOLY	28
7.2.2	PŘESTUP ŽÁKA NA BUDOVU ZŠ JESTŘEBÍ.....	28
7.2.3	ZMĚNA ŠKOLY.....	29
7.2.4	NEMOC, ZVÝŠENÁ OMLUVENÁ ABSENCE	29
7.2.5	ZMĚNA SITUACE V RODINĚ	29
7.2.6	ŠPATNÁ SOCIÁLNÍ SITUACE	29
7.2.7	ZÁVADOVÉ CHOVÁNÍ, ZÁŠKOLÁCTVÍ	29
7.3	NÁSTROJE NA KOORDINACI PÉČE O ŽÁKY SE SVP	30
8	PŘÍLOHY.....	31
	Příloha č. 1 - KONZULTAČNÍ HODINY VÝCHOVNÉHO PORADCE A PREVENTISTŮ	31
	Příloha č. 2 - PŘEHLED KONTAKTŮ	32
	Příloha č. 3 - SEZNAM LITERATURY K PREVENCI A LITERATURY SOUVISEJÍCÍ	33
	Příloha č. 4 - ROČNÍ PLÁNY METODIKA PREVENCE	34
	Příloha č. 5 – KRIZOVÉ PLÁNY ŠKOLY (samostatný dokument).....	39

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy	Základní škola Mateřská škola Jestřebí, p. o. 471 61 Jestřebí 105
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Michal Kotek
Telefon	487 871 548
E-mail	reditel@zsjestrebi.cz

Jméno a příjmení zástupce ředitele	Mgr. Zuzana Šťastná
Telefon	487 871 548
E-mail	zastupkyne@zsjestrebi.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence – pracoviště Provodín	Mgr. Lucie Červenková
Telefon	487 877 229
E-mail	cervenkova@zsjestrebi.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence – pracoviště Jestřebí	Lukáš Stránský
Telefon	487 871 549
E-mail	stransky@zsjestrebi.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Zuzana Šťastná
Telefon	487 871 549
E-mail	stastna@zsjestrebi.cz

1 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE

1.1 INTERNÍ ZDROJE ŠKOLY PRO REALIZACI PPŠ

Základní škola a Mateřská škola Jestřebí, příspěvková organizace je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Škola je situována ve dvou obcích - Provodín a Jestřebí, v zástavbě rodinných domků. Kromě těchto dvou obcí školu navštěvují i žáci z Chlumu, Pavlovic, Újezdu, Drchlavy, Starých Splavů, ze Zahrádek a ze Srní. Pro tyto žáky je škola dobře dopravně dostupná. Zřizovatel dojíždějícím žákům hradí jízdné.

První, druhá a třetí třída se nachází v budově v obci Provodín. Zde je také k dispozici školní družina pro 30 žáků. Žáci a učitelé mají možnost využívat třídu s interaktivní tabulí, žákovskou čítárnu s knihovnou a tělocvičnu. U budovy je školní pozemek. Stravování žáků v Provodíně zajišťuje jídelna Mateřské školy Provodín.

Ostatní třídy jsou umístěné v budově v obci Jestřebí. Tělesná výchova v Jestřebí probíhá v tělocvičně, kterou spravuje Obecní úřad Jestřebí, stravování probíhá v budově mateřské školy, která je součástí organizace. V budově školy je také školní dílna a cvičná kuchyňka. Budova disponuje odbornou počítačovou učebnou a odbornou učebnou přírodních věd. U budovy je pozemek s hřištěm. Na škole funguje oddělení školní družiny pro 15 žáků.

V obou odděleních školní družiny mají žáci možnost účastnit se různých výletů a sportovních her.

Škola nabízí i zájmové útvary – žáci mají na obou pracovištích základní školy možnost po skončení vyučování navštěvovat nabízenou zájmovou činnosti prakticky každý den v týdnu.

Celkem školu navštěvuje 155 žáků (údaj k 1. 9. 2022; počet se může změnit). Do školy byli úspěšně začleněni i žáci jiné národnosti a žáci s řízenou inkluzí. Jeden žák navštěvuje školu v zahraničí.

Nižší počet žáků v jednotlivých třídách umožňuje pedagogům individuální přístup k žákům. 10 vyučujících 1. a 2. stupně, 3 vychovatelky školní družiny, 3 asistentky pedagoga i provozní zaměstnanci školy spolupracují při všech aktivitách připravených pro žáky. Některé akce jsou připravovány ve spolupráci s MŠ. Vedení školy se aktivně podílí při realizaci jednotlivých bodů Minimálního preventivního programu (MPP).

V rámci specifické prevence jsou preventivní témata začleňována do vyučovacích hodin ve všech ročnících v rámci ŠVP Moderní škola 21. století. Škola zajišťuje ve spolupráci s různými institucemi řadu preventivních programů.

V rámci nespécifické prevence škola organizuje pro žáky řadu akcí (plavecký kurz pro žáky prvního stupně, lyžařský kurs a turistický kurs pro žáky druhého stupně, školní jarmark nebo dílničky pro rodiče s dětmi, pravidelné třídnické hodiny, tematické společné projektové dny, cílené třídní workshopy na stmelování kolektivu, akce pro předškoláky místních školek pro snadnější přechod do 1. třídy), při kterých děti spolupracují v rámci jednotlivých tříd a zapojují do spolupráce se školou i své rodiče, zároveň se učí sociálním dovednostem. Žáci se zapojují i do humanitárních akcí (např. Sněhuláci pro Afriku, podpora psího útulku Dogsy, Tříkrálová sbírka, Květinový den, aj.).

Škola získává finanční prostředky v rámci projektů EU, Lag Podralsko, je zapojena do projektů Šablony III, Maják, Ovoce do škol, Mléko do škol, Recyklohraní, MRKEV, Woman for woman, atd.

1.2 SOUČASNÁ SITUACE V JEDNOTLIVÝCH TŘÍDÁCH

V jednotlivých třídách řeší učitelé u žáků převážně tyto problémy – např. zapomínání pomůcek, neplnění úkolů, nekázeň v hodinách a o přestávkách, užívání vulgarismů, nevhodné chování ke spolužákům, zvýšený počet zameškaných hodin, ničení školního majetku apod. Rodiče problémových žáků jsou o nevhodném chování svých dětí informováni telefonicky, písemnou formou v rámci elektronické žákovské knížky, případně jsou zváni do školy.

Mezi rizikové prostředí ve škole patří toalety a šatny. Zmírnění rizikovosti u těchto prostředí se pokoušíme zajistit důslednými dohledy pedagogických pracovníků a přesně stanovenými pravidly pro žáky školy. Žáci jsou vedeni k důslednému dodržování školního řádu, klima školy sledují všichni pedagogové a třídní učitelé. Na škole působí již dlouhodobě „Školní parlament“.

V budově ZŠ Jestřebí je zřízena schránka důvěry.

Provinění proti školnímu řádu je řešeno kázeňským opatřením v souladu se Školním řádem, problémy výraznějšího rázu jsou řešeny ve spolupráci třídní učitel – výchovný poradce – školní metodik prevence – vedení školy. K závažnějším případům jsou přizváni pracovníci odborných institucí (Středisko výchovné péče Česká Lípa .....)

V případě zjištění zneužívání či distribuce návykových látek ve škole, šikany či násilí, bude škola postupovat podle vytvořeného krizového plánu. Při rozšíření některého negativního jevu proběhne ve třídě na základě doporučení odborníků „ozdravný program“.

O konzultačních hodinách výchovného poradce, metodika prevence rizikového chování a ostatních učitelů jsou rodiče žáků informováni prostřednictvím internetových stránek školy na začátku školního roku.

Větší pozornost je věnována žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, které jsou hodnoceni podle Metodického pokynu MŠMT a dle pokynů odborných pracovišť (PPP, SPC).

V současné době je větší pozornost věnována i žákům s odlišným mateřským jazykem. Pro tyto žáky probíhá v odpoledních hodinách doučování českého jazyka. Pedagogové při vzdělávání těchto žáků vychází z doporučení MŠMT a manuálů pro pedagogy (např. <https://inkluzivniskola.cz/zdroje-inspirace/manual-pro-ucitele-ceskeho-jazyka-pro-cizince-bez-znalosti-latinky>). Cílem je skloubení jazykového vzdělávání a obsahu učiva jednotlivých předmětů. U těchto žáků je velmi důležitá potřeba socializace.

1.3 EXTERNÍ ZDROJE PRO REALIZACI PP ŠKOLY

- OSPOD Česká Lípa
- SVP Česká Lípa
- MAJÁK o.p.s.
- POLICIE ČR
- CZ.NIC
- PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA Česká Lípa

2 DEFINOVÁNÍ CÍLŮ

2.1 OBECNÉ CÍLE PROGRAMU

- **předcházení vzniku rizikového chování** (kouření, alkoholismus, doping, gamblerství, drogová závislost, promiskuita, přenosné pohlavní choroby, záškoláctví, šikana, kyberšikana, agrese, kriminalita, delikvence, xenofobie, rasismus, antisemitismus, netholismus (závislost na internetu), gambling, sekty, podléhání módním trendům, rizikové chování v dopravě, rizikové sporty a prevence úrazů, sexuální rizikové chování, spektrum poruch příjmu potravy,
- **zvyšování odolnosti dětí vůči možnostem projevů rizikového chování, sociální adaptace**
- **smysluplné rozvržení volného času**
- **snížení potenciálního šikanování, minimalizace agresivního chování**
- **seberealizace žáka během vyučování nebo po vyučování** (mimoškolní aktivity, družina, kroužky zájmové činnosti, příprava na školní jarmark nebo dílničky, mimoškolní akce, ...)
- **pozitivní využívání informačních technologií**
- **snížení počtu žáků s projevy záškoláctví**

- **rozpoznání rizikového chování a zajištění včasné intervence** (v případech traumatických zážitků – domácího násilí, šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže, experimentování s návykovými látkami, rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy)

- **vytváření přátelského kolektivu mezi žáky** (třída, škola)
- vytváření důvěrné atmosféry mezi žáky a učiteli, mezi vrstevníky i žáky z ostatních ročníků
- začleňování outsiderů a žáků s OMJ do školního kolektivu
- vedení žáků k odpovědnosti (za své činy a chování, jednání ostatních, majetek)
- bezpečné chování na internetu (předcházení kyberšikaně)

- **naučit osvojovat si způsoby zpracování emocí**
- zvládání krizových situací, stresu, působení sociálního tlaku
- řešení problémových situací
- rozvoj harmonické osobnosti

- **vést děti k toleranci, vzájemné pomoci, nacvičování sociálních dovedností, vzájemné pomoci, empatii**
- formování právního vědomí žáků, morální a mravní hodnoty, toleranci a empatii
- předcházení manipulaci, schopnost odmítnutí

- **zvýšit informovanost učitelů, žáků i jejich rodičů**
- spolupráce škola – rodina
- zvýšení informovanosti rodičů ohledně rizikového chování
- zvýšení praktických dovedností pedagogů školy pracovat v oblasti prevence rizikového chování
- spolupráce s ostatními školami – např. sportovní, literární soutěže, ...)
- spolupráce škola – obec
- pomoc při profesionální orientaci (volba povolání)

- **prevence rozšíření respiračních onemocnění**
- důkladné mytí rukou mýdlem a dezinfekčním gelem
- dezinfekce předmětů (lavice, klávesnice...)
- kýchání do rukávu, šály, kapesníku
- používání jednorázových kapesníků a ručníků
- v případě příznaků nemoci nenavštěvovat kolektiv a zůstat doma
- testování

2.2 SPECIFICKÉ CÍLE PROGRAMU

Pokračovat v činnosti Školního parlamentu, umožnit žákům navštěvovat kroužky, nabídnout dětem účast na školních akcích, rozvíjet spolupráci mateřské a základní školy, realizovat akce uvedené v bodu č. 4.

Veškeré aktivity se budou odvíjet na základě epidemiologické situace v našem kraji a v České republice.

3 ZAJIŠTĚNÍ VĚCNÉHO ZÁZEMÍ PRO REALIZACI PP ŠKOLY

Výchovný poradce a školní metodik mají k dispozici místnost pro případné konzultace s žáky i rodiči. Pro anonymní dotazy je v budově ZŠ Jestřebí určena schránka důvěry, která je týdně kontrolována a případné dotazy a podněty jsou řešeny domluvenou formou.

Ve škole je knihovnička a videotéka preventivního metodického materiálu. Seznam je k dispozici všem pedagogickým pracovníkům, stejně jako Školní řád, PPŠ se Strategickým programem proti šikanování a dalšími krizovými plány a seznam institucí a organizací, na které se lze obrátit v případě problémů. Materiály jsou k dispozici i ve společném týmu školy v MS Teams.

4 PŘEHLED PLÁNOVANÝCH AKCÍ

- Vyhodnocení PPŠ
- Schůzka – školní metodik prevence, vedení školy
- Schůzka – školní metodik prevence, pedagogičtí pracovníci, asistenti pedagoga
- Vytvoření nástěnky věnované prevenci v budově Jestřebí
- Objednávka besed a dalších preventivních programů
- Zahájení činnosti Školního parlamentu
- Zahájení činnosti kroužků
- Plán aktivit může být doplňován a měněn v závislosti na aktuální situaci ve škole a na aktuálních nabídkách organizací

4.1 DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Při vstupu žáků do 1. třídy je nutné věnovat větší pozornost vytváření pozitivního školního klimatu nejen mezi žáky samotnými, ale i mezi nimi a učiteli. Pro vytvoření tohoto klimatu je důležité vzájemné poznání žáků a pedagogů. V první třídě je důležité společné stanovení a zažití pravidel mezi žáky a učiteli, dbá se na rozvíjení zdravého sebevědomí žáků a na vnímání odlišností mezi žáky. Žáci také rozvíjí za pomoci pedagogů své schopnosti komunikovat a řešit problémy. Škola musí být jako jeden ucelený organismus, kde vše funguje na základě vzájemné spolupráce a důvěry.

Tematické celky oblasti Čj, prvouky, Př, VV, HV, TV a VI jsou zaměřeny na zdraví, hygienu, režim dne, pracovní návyky, odpočinek, cviky proti únavě a stresu, správné držení těla, informace o lidském těle, chování mezi členy rodiny, základní informace z oblasti sexuální výchovy, dopravní výchovu, první pomoc, nácvik odmítnutí – „umění říci NE“ v souvislosti nejen s drogovou problematikou.

Během výuky na druhém stupni se neustále pracuje na prohlubování vzájemných vztahů, upevňování třídního kolektivu, vypořádání se s neúspěchem a krizovými situacemi. Na různých modelových situacích nacvičují žáci odmítnutí - „umění říci NE“ v souvislosti nejen s drogovou problematikou. Dbá se na spolupráci v mezipředmětových vztazích (Vko, Vkz, Tv, Vv, Hv, Př, Ch, D).

Výchova proti šikaně vyplývá ze stálého stmelování třídního kolektivu díky společným akcím, ze začlenění slabších žáků do kolektivu.

Nadále mají žáci možnost trávit velké přestávky za příznivého počasí na školní zahradě.

Velmi důležitá je podpora mimoškolních aktivit se třídou (výlety, odpolední akce, školní projekty).

Žáci celé školy se řídí pravidly školního řádu a pravidly vzájemného soužití třídy. Jako pozitivní se jeví propojování spolupráce žáků 1. a 2. stupně, kterou je nutno prohlubovat (příprava disciplín na akcích družiny, příprava projektu dopravní nebo ekologická výchova, setkávání se při odpoledních aktivitách....).

Velmi důležité je zaměřit se na strategii řešení školní neúspěšnosti. K žákům pedagogové přistupují individuálně, tvoří plány pedagogické podpory, doučují. Školní neúspěšnost je řešena ve spolupráci ŠPP s rodinou žáka i se žákem samotným. Obecně lze říci, že je nutné odhalit a následně odstranit příčiny školní neúspěšnosti jednotlivých žáků – např. snížený zájem o výuku, nízká motivace, snížená sebedůvěra, pasivita, záporný vztah ke vzdělávání, nedostatek pracovních návyků ... (viz kap. 6)

V popředí zájmu školy stojí spolupráce s rodiči. Škola se snaží veřejnosti co nejvíce otevřít a o jejích aktivitách co nejlépe informovat, a to prostřednictvím místního tisku, internetových stránek a sociálních sítí.

- a) Soutěž ve sběru papíru, na podzim kaštanů a žaludů
- b) **Školní parlament** – zvyšuje zájem žáků o dění ve škole, vede k odpovědnějšímu přístupu, podporuje informovanost ve škole, dává žákům možnost zažít, že mohou dění kolem sebe kladně proměňovat:
  - i. **1. stupeň** – zde probíhá parlament formou setkání žáků 1. – 3. třídy. Na pravidelných schůzkách se řeší aktuální témata, např. úspěchy žáků ve školních a mimoškolních aktivitách, plán akcí na dané období, výzdoba školy, oslavy svátků – sv. Valentýn..., konkrétní problémy v budově a hledání jejich řešení
  - ii. **2. stupeň** – zde už je volena skupina žáků (z každé třídy je zastoupen 1 žák), kteří na pravidelných schůzkách řeší aktuální podněty (jde o informace od ostatních žáků třídy, učitelů). Společně se pak snaží najít ideální řešení a informují o výsledku ostatní žáky.
- c) **Spolupráce se Střediskem výchovné péče v České Lípě** - Středisko výchovné péče v České Lípě nabízí pro školy dlouhodobé programy pro zlepšování vztahů v kolektivu, předcházení patologických jevů. V případě potřeby je možnost objednání pro třídu (2 x 90 minut) na téma harmonizace vztahů ve třídě, klima třídy. Návštěvám třídy předchází

schůzka s třídním učitelem a program je uzpůsoben přesně podle požadavků třídy. Třídní učitel se programu aktivně účastní, avšak bez reakcí na chování žáků.

d) Každoroční akce ve spolupráci s Maják o.p.s.

Tematické bloky Komplexního programu „Jdi dál“ ve druhém pololetí školního roku:

- pro 2. třídu – téma: Zdravé tělo (45 minut)
- pro 3. třídu – téma: Bud' kamarád (2x45 minut)
- pro 4. třídu – téma: Jsme parta (3x45 minut)
- pro 5. třídu – téma: Jsem originál (3x45 minut)
- pro 6. třídu – téma: Čas změny (3x45 min)
- pro 7. třídu – téma: Krása (3x45 min)
- pro 8. třídu – téma: Sexualita (3x45 min)
- pro 9. třídu – téma: Rizikové sexuální chování (3x45 min)

(Témata se mohou měnit podle aktuální potřeby a nabídky)

e) Projekt Obědy pro děti ve spolupráci se společností WOMEN for WOMEN o.p.s. -

cílem tohoto projektu je pomoci dětem, které se ocitly v takové životní situaci, kdy si jejich rodiče nemohou dovolit zaplatit jim obědy ve školních jídelnách. Situace rodin je dlouhodobá a pro tyto děti mohou být obědy ve školní jídelně mnohdy jediným, pravidelným teplým jídlem, ač se rodiče tuto situaci snaží řešit. Do projektu je zapojeno 10 žáků.

f) Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem – projekt Šablony III.

g) Spolupráce se speciálním pedagogem a školním psychologem z PPP Česká Lípa,

kam spadá pomoc při pedagogické diagnostice, práce s třídními kolektivy, zajišťování prevence sociálně patologických jevů, realizace preventivních opatření a koordinace školních metodiků prevence

h) Prevence online, společnost e-Duha – programy pro žáky reflektující aktuální témata

dnešního světa, tj. rizika používání informačních technologií, bezpečnosti v online

světě, prevence nelátkových online závislostí, hazardního hraní a prevence kyberšikany.

- **1. – 3. ročník** – Netiketa, aneb chování na internetu
- **4. a 5. ročník** – Tik Tok a jeho rizika
- **6. a 7. ročník** – Kyberšikana a kybergrooming
- **8. a 9. ročník** – Dezinformace a fakenews

4.2 JEDNORÁZOVÉ AKCE (pro 1. a 2. stupeň)

- vánoční akce a besídky
- sportovní den dětí
- akce pro žáky z 1. stupně připravené žáky 2. stupně (dopravní výchova, ekologická výchova)
- školní výlety
- rozloučení s vycházejícími žáky
- rozloučení s létem ve škole (připravené soutěže pro rodiče s dětmi, vystoupení žáků, jarmark, návštěva kouzelníka, zapojení žáků do obsluhy stanovišť soutěží)
- lyžařský výcvik pro žáky 5. – 9. ročníku
- turistický kurz pro žáky 6. – 9. ročníku
- pobyt v přírodě pro žáky 1. – 3. ročníku
- účast na charitativních akcích, např. Sněhuláci pro Afriku, podporujeme psí útulek Dogsy, ve spolupráci s Českolipskou Vesnou organizujeme prodej žlutých květů na podporu onkologických pacientů, děti z družinky každoročně pořádají Tříkrálovou sbírku
- **Soutěže a olympiády** – Matematický klokan, recitační soutěž, pohár v kopané, Biologická olympiáda, Ekologická olympiáda
- **Exkurze** – Úřad práce v České Lípě (8. a 9. ročník), interaktivní představení povolání v projektu Živá knihovna POVOLÁNÍ (8. a 9. ročník), akce Knihomil, IQ landie v Liberci, Veletrh vzdělávacích příležitostí v severních Čechách EDUCA MY JOB, ČESKOLIPSKÁ BURZA ŠKOL, exkurze do výroby
- **Besedy a přednášky** – snažíme se zajistit besedy na různá témata s odborníky, např.: personalistou, hasičem, cestovatelem, handicapovaným sportovcem, policistou - bezpečnost, pamětníkem a kronikářem obcí Jestřebí a Provodín, armádou ČR, se současnými studenty středních škol (bývalí žáci naší školy) ...
  - Trestní odpovědnost mládeže - 7. ročník

- Šikana - 5. a 6. ročník
- Probační a mediační služba – kriminalita mládeže - 8. – 9. ročník
- **Projektové dny** – Etická výchova, Vznik republiky, Den Země, Evropa/svět, 17. listopad
- **Testování žáků** – SCIO testy pro 5. a 9. ročník (výstupní test), testování ČŠI
- **Spolupráce** – Ekocentrum Brniště pro žáky 4. a 5. ročníku, Zimní stadion Česká Lípa (školička bruslení), Plavecký bazén (plavecký výcvik pro žáky 1. – 5. ročníku), Dopravní hřiště v České Lípě (3 návštěvy za účelem získání řidičského průkazu na jízdní kolo pro žáky 4. ročníku), SEVT Český Ráj (Ozdravný pobyt v Sedmihorkách s ekologickým programem pro žáky 1., 2., 3. ročníku), s OÚ Provodín a OÚ Jestřebí (Akce Uklidíme Česko, vystupování na kulturních akcích - Vítání občánků, MDŽ, Vánoční zpívání u stromečku, Tříkrálový pochod, výstava Betlémů a vánoční čtení...), s MŠ Jestřebí a MŠ Provodín (vítání prvňáčků, ukázkové hodiny pro předškoláky, odpoledne s předškoláky, Vítání jara), Muzikoterapeutická asociace CZ MTA (zážitkový workshop pro třídní kolektivy - Bubnování), Okresní vlastivědné muzeum Česká Lípa (Den Země), kino Máj Doksy, ekologický projekt MRKEV, CZ.NIC, Probační a mediační služba Č. Lípa, VLS – lesní pedagogika, autorské čtení – Lenka Jakešová

4.3 VOLNOČASOVÉ A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY

- **Kroužky školy** - přehled kroužků je umístěn na webových stránkách školy.
(Logopedie, Šikulka, Florbal, Hra na zobcovou flétnu, Vaření, Školička bruslení, klub Lego WeDo a kluby doučování a Konverzace v Nj, sportovní kroužek, klub keramiky, mažoretky a školní sbor)
- **Činnost školní družiny** – dvě oddělení školní družiny nabízí kromě pravidelných a plánovaných akcí také řadu dalších přitažlivých aktivit.
- **Mimoškolní kroužky** – TJ Jestřebí -fotbal (2x týdně), Cvičení pro ženy a dívky (2x týdně)

4.4 DLOUHODOBÉ ÚKOLY TŘÍDNÍCH UČITELŮ A OSTATNÍCH VYUČJÍCÍCH

- soustavně sledují vývojové a individuální potřeby žáků, v rámci výuky a svých aprobací věnují pozornost rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, věnují pozornost žákům, registrují signály o možném problému žáka a hledají příčiny a vhodné formy nápravy
- poskytují dostatek péče žákům se zdravotními a sociálními riziky, handicapovaným žákům, žákům se speciálními poruchami učení a aktuálními problémy
- neprodleně řeší a důsledně postihují šikany, vandalismus, brutalitu a ostatní rizikové chování

- sledují docházku žáků (prevence záškoláctví)
- zajišťují a podporují volnočasové aktivity
- spolupracují se školním metodikem prevence i výchovným poradcem, na pedagogických radách hodnotí a konzultují případné vzniklé problémy
- využívají propagačních a naučných materiálů (letáky, brožury), videotéky (drogy, třídění odpadu, krizové situace, ...), PC a internetu, interaktivní tabule, 3D výuky
- dbají na správné dodržování zdravého životního stylu (pitný režim, skladba stravy, ...)
- spolupracují s rodiči, informují je prostřednictvím elektronické žákovské knížky a třídních schůzek. Každý třídní učitel volí podle potřeb svých a své třídy různé formy třídních schůzek: schůzka všech rodičů, konzultační setkání jednotlivých rodičů s vyučujícími a tripartita (setkání rodiče, vyučujícího a žáka).
- vzdělávají se v oblasti prevence (dle aktuální vzdělávací potřeby školy, finanční možnosti školy, využívání akreditovaných a osvědčených vzdělávacích programů)
- Případová setkání SVP Česká Lípa (určené pro MP)
- Konference Právo, děti, kriminalita (určené pro MP A VP)
- Práce s dětmi s poruchami chování – ADHD, agrese v Liberci (určené pro TU)

4.5 INFORMOVANOST RODIČŮ

- hlavním koordinátorem práce s rodiči je ŠMP ve spolupráci s vedením školy a třídními učiteli
- o preventivní strategii školy je informována Rada školy, zástupci SRPŠ a ostatní rodiče
- rodiče jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek (min. 2x za školní rok), prostřednictvím elektronické žákovské knížky a internetových stránek školy
- rodiče jsou seznámeni se školním řádem a postupem školy v případě krizové situace (případ intoxikace, podezření na zneužívání návykových látek apod.)
- škola poskytne rodičům adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí soc. nežádoucího chování u dětí
- ve škole jsou zavedeny konzultační hodiny poradenského systému školy (ŠMP, výchovný poradce, vedení školy)
- přednášková činnost (přednášky, besedy, preventivní dny), distribuce informačních materiálů
- zprostředkování odborného poradenství mimo školu
- průběžná prezentace výsledků preventivních činností a aktivit
- pořádání společenských událostí (jarmark, akademie, dílničky, dny otevřených dveří)

5 PLÁN ZPŮSOBU HODNOCENÍ

Jednorázové aktivity budou hodnoceny bezprostředně po jejich realizaci, dlouhodobé aktivity budou vyhodnoceny v pololetí nebo na konci školního roku. Jako nástroj hodnocení je možno použít anketu, dotazník, rozhovor, pozorování apod. Zpětnou vazbu získáváme nejen od žáků, ale i jejich rodičů a též od pedagogů.

6 STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ KYBERŠIKANĚ A ŠIKANĚ

6.1 DLOUHODOBÉ CÍLE

- vytváření fyzicky i psychicky bezpečného a kvalitního klimatu školy a tříd
- formování a rozvíjení dovedností pro život, dovedností seberegulace a sociálních dovedností
- rozvíjení klíčových dovedností pedagogů, podpora schopnosti sebereflexe, podpora osobního i pracovního seberozvoje pedagogů

6.2 PROSTŘEDKY K DOSAŽENÍ CÍLŮ

- zásady transparentní, respektující komunikace (ve vztahu k žákům, rodičům, kolegům)
- učitelé poskytují žákům svůj příklad prosociálního chování
- učitelé se vzdělávají v oblasti komunikačních strategií a v oblastech rizikového chování žáků
- učitelé rozeznají příznaky rizikového chování a ihned zajišťují jeho řešení ve spolupráci s ostatními pedagogy (PPŠ), zákonnými zástupci a žáky.
- žákům s náročnou životní situací je nabízena pomoc
- nutnost třídnických hodin
- učitelé učí žáky využívat techniky a metody pro rozvoj sebevědomí, rozvoj schopností zvládat zátěžové situace (relaxační techniky), rozvoj dovedností sebeovládání (řešení konfliktů, asertivita, schopnost čelit sociálnímu tlaku), rozvoj schopnosti činit informovaná rozhodnutí
- učitelé využívají supervizi a týmovou spolupráci při řešení různých situací
- nutnost „zpětné vazby“ pedagogům, žákům, rodičům v případě neúspěšného i úspěšného řešení situace.
- všichni pedagogové jsou se strategickým plánem seznámeni

6.3 ODPOVĚDNOST ŠKOLY

- Škola má jednoznačnou odpovědnost za žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto

důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

- Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech: - dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství; - dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (§ 21 odst. 2 školského zákona, dle něhož mají zákonní zástupci nezletilých žáků právo mj. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka a právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání). Skutečnost, že žák někoho šikanoval nebo byl šikanován, lze chápat jako významnou skutečnost, která v průběhu vzdělávání nastala; - škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že se ohrožuje svým chováním sám (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů). V případě šikany se jedná o všechny případy, které škola oznámila policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a dále případy, které výše uvedeným nebyly oznámeny i přesto, že se stalo něco závažného, protože nebyl zákonný důvod. Z hlediska zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění. Jedná se např. o vydírání § 175 TZ, omezování osobní svobody § 171 TZ, zbavení osobní svobody § 170 TZ, útisku § 177 TZ, těžkého ublížení na zdraví podle § 145 TZ, ublížení na zdraví § 146 TZ, § 146a TZ, vraždy § 140 TZ, loupeže § 173 TZ, krádeže § 205 TZ, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci § 352 TZ, poškození cizí věci § 228 TZ, znásilnění § 185 TZ, kuplířství § 189 TZ, pohlavního zneužití § 187 TZ, apod., nebezpečné vyhrožování § 353 TZ, nebezpečné pronásledování § 354 TZ, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení § 149 TZ.

6.4 TRESTNÉ ČINY VE VZTAHU KE KYBERŠIKANĚ

- Kyberšikana obdobně jako školní šikana sice není sama o sobě trestným činem ani přestupkem, ale její projevy mohou naplňovat skutkovou podstatu např. těchto trestných činů: - nebezpečné pronásledování (stalking, § 354 TZ) – např. dlouhodobě opakované pokusy kontaktovat všemi dostupnými prostředky oběť, která proto

pociťuje důvodné obavy o život nebo zdraví své či svých blízkých; - účast na sebevraždě (§ 144 TZ) – např. zaslání SMS oběti s ÚMYSLEM vyvolat u ní rozhodnutí k sebevraždě; - porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 TZ) – např. „odposlech“ odesílaného e-mailu; Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768 7 - porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183 TZ), např. zveřejnění fotografií z telefonu oběti; - pomluva (§ 184 TZ) – např. vytvoření webových stránek zesměšňujících oběť.

- Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřeřazení trestného činu apod.

6.5 PROJEVY ŠIKANOVÁNÍ

- Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu.
- Mezi základní formy šikany podle typu agrese – typu nebo prostředku týrání patří:
  - fyzická agrese, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti);
  - verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí informačních a komunikačních technologií)
  - smíšená šikana, kombinace psychické a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.)
- Podstatnou vlastností šikany je skrytost. Ta je dána tím, že často odhalení zejména pokročilé šikany brání z rozličných důvodů a pohnutek všichni účastníci vyšetřování včetně oběti. Z tohoto důvodů je důležité umět rozpoznat přímé a nepřímé signály šikany.

6.5.1 PŘÍKLADY NEPŘÍMÝCH A PŘÍMÝCH ZNAKŮ ŠIKANOVÁNÍ

- Přímé varovné signály šikanování mohou být např.:
  - posměšné poznámky na adresu žáka
  - pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet
  - kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislným, nebo pohrdavým tónem
  - nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
  - příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem
  - skutečnost, že se žák podřizuje ponižujícím a panovačným příkazům spolužáků

- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k nucení spoluúčasti na nich
- honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout
- žák se snaží bránit cestou zvýšené agrese, podrážděnosti, odmlouvání učitelům apod.
- Nepřímé varovné signály šikanování mohou být např.:
  - žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
  - při týmových sportech bývá jedinec volen do družstva mezi posledními
  - při přestávkách vyhledává blízkost učitelů
  - má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
  - působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
  - stává se uzavřeným; - jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
  - jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
  - zašpiněný nebo poškozený oděv
  - stále postrádá nějaké své věci
  - odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
  - mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
  - začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
  - odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.
- Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť konflikty v době adaptace nových žáků nejsou vzácností!
- Zákonní zástupci žáků by si měli všimnout především těchto možných signálů šikanování:
  - za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi
  - dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
  - dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
  - nechutí jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno pozorovat i strach
  - ztráta chuti k jídlu;
  - dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem
  - dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu)

- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze spaní, např. "Nechte mě!"
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad
- zmínky o možné sebevraždě
- odmítá svěřit se s tím, co ho trápí
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníz
- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči zákonným zástupcům
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma
- své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- dítě se vyhýbá docházce do školy
- dítě se zdržuje doma více, než mělo ve zvyku.

6.6 VLASTNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

- aby škola žáky účinně chránila před šikanováním, zapojí všechny pedagogické pracovníky.
- Je nutné, aby metodik prevence ve spolupráci s vedením školy kvalifikovaně odhadl stadium a formu šikany a rozhodl, zda řešení zvládne škola sama nebo zda si povolá odborníka
  - škola spolupracuje s PPP, SVP a dalšími organizacemi a institucemi při řešení pokročilých a neobvyklých šikan, které sama nezvládne
  - škola aktivně spolupracuje se zákonnými zástupci na ochraně žáků před šikanou
  - škola má ve školním řádu:
    - zakomponován kategorický zákaz chování mající charakter šikanování a opatření, která se váží k tomuto závažnému porušení školního řádu
    - zpracovaná pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostoru školy), součástí tohoto textu je i stanovení kázeňských opatření při nedodržování těchto pravidel

- ředitel školy zajistí v souladu s pracovním řádem dohled pedagogických pracovníků nad žáky ve škole před vyučováním a o přestávkách, na vytipovaných rizikových místech v prostorách školy
- škola má zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogů, zejména pracovníka pověřeného řešením šikany (zpravidla školního metodika prevence) a třídních učitelů v prevenci šikanování

6.6.1 ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

- zmapování situace
- motivování pedagogů pro změnu – průběžně
- společné vzdělávání a supervize všech pedagogů – dle aktuálních možností
- užší realizační tým – ředitel školy, metodici prevence, výchovné poradkyně, třídní učitelé
- společný postup při řešení šikanování – viz níže
- primární prevence v třídních hodinách
- primární prevence ve výuce
- primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování
- ochranný režim (smysluplný školní řád, účinné dohledy učitelů)
- spolupráce se zákonnými zástupci
- školní poradenské služby
- spolupráce se specializovanými zařízeními
- vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).

6.6.2 VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ

- metodická pomoc a vzdělávání třídních učitelů metodikem prevence v oblasti práce se školní třídou jako malou sociální skupinou
- příprava projektů s náměty prevence
- dostupnost odborné literatury a odborných časopisů, materiály v digitálně podobě (Microsoft Teams – Metodik prevence)

6.7 SPOLUPRÁCE SE SPECIALIZOVANÝMI INSTITUCEMI

- Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce, nebo zástupce školy s dalšími institucemi a orgány zejména:
  - v resortu školství – s PPP, SVP, speciálně pedagogickými centry

- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou)
- Dle vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb. je při poskytování poradenských služeb (tj. také při intervenčních programech) nutné žáky, včetně jejich zákonných zástupců, předem informovat o charakteru poradenské služby. Využívá se tzv. informovaný souhlas (viz § 1 odst. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.)
- Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy nebo školského zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR. Ředitel školy oznámí orgánu sociálně-právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka.
- Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

7 STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

- Podpora školní úspěšnosti vychází primárně z atmosféry školy, kde jsou dobré mezilidské vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy, kde je podporováno učení každého žáka. Vedení školy vytváří zdravé školní klima.
  - Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.
  - Školní neúspěšnost je řešena ve spolupráci ŠPZ s rodinou a se žákem samotným.
  - Je nutné odhalit hlavní příčinu školní neúspěšnosti (snížený zájem o výuku, nízká motivace, pasivita, snížená sebedůvěra, nedostatek pracovních návyků, záporný vztah ke škole, smyslové vady, řečové vady, psychická deprivace, nedostatky výchovně-vzdělávacího procesu ...).
  - Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.
-
- **Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi:**
    - děti se speciálně vzdělávacími potřebami
    - děti, které nastoupily do školy
    - žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
    - žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
    - žáci s dlouhodobou absencí
    - žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
    - žáci s OMJ
  - Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, závadovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.
-
- **Problémy žáka ve vyučovací hodině:**
    - nerozumí výkladu
    - neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
    - nestíhá zapisovat podle výkladu
  - nedokáže určit, co je podstatné
  - neumí se soustředit
  - opakovaně je v práci vyrušován spolužáky
-
- **Problémy s domácí přípravou**

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

    - slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)

- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení)
  - neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní
  - problémy komunikace s vyučujícím
  - strach z vyučujícího
  - obava sdělit, že něčemu nerozumí
  - neznalost pravidel konzultací s vyučujícím problémového předmětu
  - nejví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje svoje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících
- **Ostatní problémy negativně ovlivňující studium:**
    - dlouhodobé zdravotní problémy
    - změna bydliště, dojíždění
    - problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)
    - stres z neprospěchu
    - útky před problémy
    - problémy v sociálním prostředí vrstevníků

7.1 DLOUHODOBÉ CÍLE:

- podpora nezávislého a samostatného myšlení žáků
- zvyšování aspirační úrovně u žáků
- rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků
- využívání metod aktivního učení
- používání vhodných materiálů pro práci s diferenciovanou třídou (www.edupraxe.cz)
- pracovat přiměřeně k věku žáků
- seznamovat žáky s možnými vhodnými styly učení

7.2 AKTIVITY VEDOUcí KE STANOVENÉMU CÍLI, FORMY PRÁCE S NEÚSPĚŠNÝMI ŽÁKY

- soustavně provádět pedagogickou diagnostiku (pozorování, rozhovor, analýza produktů)
- podporovat rozvoj odpovědnosti, samostatnosti a sebekontroly žáka

- zařazovat aktivity posilující pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků (využití technik kritického myšlení, formativního hodnocení ...)
- vyvarovat se nevhodným metodám práce s dětmi (např. soutěže s následným vyvěšováním všech výsledků na nástěnky přístupné všem)
- zohledňovat individuální potřeby žáků, zaměřovat se na sociální a osobnostní rozvoj žáků
- škola je zapojena do projektu Šablony III, které poskytují prostředky k zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání pro všechny děti - během celého školního roku bude probíhat v jednotlivých třídách doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
- u žáků s OMJ probíhá předmět speciálně pedagogické péče
- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC a rodiči
- pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- zadáváme pravidelné úkoly vycházející ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu učiva
- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka
- S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě,

u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

- Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.
- V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

7.2.1 NÁSTUP ŽÁKA DO ŠKOLY

Prevence školní neúspěšnosti

- dlouhodobá dobrá motivace – zažívání příjemných věcí a úspěchu
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s „nastavenou laťkou“, každé dítě je na školu jinak připraveno
- co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho
- Spolupráce s MŠ Jestřebí a MŠ Provodín – adaptace na školní prostředí (předškoláci dochází po zápisu na odpolední hodiny, kde si zvykají na prostředí školy, seznamují se s vyučovacím procesem formou hry, seznámí se s budoucí paní učitelkou, poznají prostředí školy, docvičí si potřebné dovednosti. Předškoláci navštěvují i vyučovací hodinu prvňáčků, kde se je vyučující snaží aktivně začlenit do vyučování), společně pořádají školky a škola akci Vítání jara, pochod za pokladem, čertovská stezka, halloweenský pochod s rodiči aj.
- komunikace s rodiči – rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi

Intervence

- na počátku selhávání je nutné upravit vyučovací metody
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení na konkrétní problém
- pokud ale dítě výrazně selhává – nutná přesná diagnostika příčin problému – konzultace se školním psychologem, vyšetření v PPP, SPC

7.2.2 PŘESTUP ŽÁKA NA BUDOVU ZŠ JESTŘEBÍ

- čas na adaptaci
- komunikace mezi učiteli - předávání zkušeností, jak žáci pracovali, jaká byla pravidla hodnocení, jak se řešily různé problémové situace (žáci v rámci vyučování navštíví

druhou budovu a seznamují se s tamním prostředím, jsou účastni na výuce, kde se je vyučující snaží aktivně zapojit do výuky se staršími spolužáky)

- adaptační bloky – vždy na začátku září pořádá třída adaptační výlet, kde učitel své žáky lépe pozná, společně zažijí něco příjemného, což podpoří vzájemnou důvěru

7.2.3 ZMĚNA ŠKOLY

- vyučující musí zajistit soulad školního vzdělávacího programu
- neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný rodič), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť – komunikace učitel – rodič – žák – informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

7.2.4 NEMOC, ZVÝŠENÁ OMLUVENÁ ABSENCE

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy - plán doplnění učiva a přezkoušení
- sledovat absenci žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů, nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu

7.2.5 ZMĚNA SITUACE V RODINĚ

- dobré seznámení se situací, dobré klima a vzájemná důvěra
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování – nutné vždy řešit – osobní schůzka
- rodiči v případě potřeby doporučit odbornou pomoc – např. školního psychologa ve škole nebo mimo školu

7.2.6 ŠPATNÁ SOCIÁLNÍ SITUACE

- pomoc a podpora žákovi
- ohlídat, aby se dítě nestalo terčem posměchu
- řešit problém s rodiči
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

7.2.7 ZÁVADOVÉ CHOVÁNÍ, ZÁŠKOLÁCTVÍ

- porušení školního řádu nepřehlížet

- pokud nepomůže prevence, závadové chování řešit v souladu se školním řádem
- důsledné řešení zvýšené omluvené absence

7.3 NÁSTROJE NA KOORDINACI PÉČE O ŽÁKY SE SVP

- **Individualizovaná pomoc učitele v rámci běžných vyučovacích hodin, monitorování pokroků dítěte**
- **Plán pedagogické podpory** - vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil
- **Individuální vzdělávací plán** - podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
- **Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence** - zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení
- **Asistent pedagoga** - personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ
- **Doporučení ze ŠPZ** - vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka (podepisují příslušný formulář o seznámení se)

8 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 - KONZULTAČNÍ HODINY VÝCHOVNÉHO PORADCE A PREVENTISTŮ

Výchovný poradce (1. a 2. stupeň):

[Mgr. Zuzana Šťastná – tel. 487 871 549](mailto:zuzana.stastna@zsjestrebi.cz)

Konzultační hodiny pro žáky i rodiče dle telefonické dohody.

Metodik prevence rizikového chování (1. stupeň):

[Mgr. Lucie Červenková – tel. 487 877 229](mailto:lucie.cervenkova@zsjestrebi.cz)

Konzultační hodiny pro žáky i rodiče dle telefonické dohody.

Metodik prevence rizikového chování (2. stupeň):

[Lukáš Stránský – tel. 487 871 549](mailto:lukas.stransky@zsjestrebi.cz)

Konzultační hodiny pro žáky i rodiče dle telefonické dohody.

O konzultačních hodinách výchovného poradce, metodika prevence rizikového chování a ostatních učitelů jsou rodiče žáků informováni prostřednictvím internetových stránek školy na začátku školního roku.

Příloha č. 2 - PŘEHLED KONTAKTŮ

Dětský psycholog:

PhDr. Veronika Nováková, tel. 487 954 130

Mgr. Naďa Kravcivová, tel. 487 877 646

Dětský a školní psycholog:

Pedagogicko-psychologická poradna: Havlíčkova 443, Česká Lípa, tel. 487 521 673,
www.pppcl.cz, poradna@pppcl.cz

Středisko výchovné péče: Havlíčkova 443, Česká Lípa, tel. 778 529 682, 487 833 161, e-mail:
socialnipracovnice@svp-cl.cz

Okresní metodik prevence:

Mgr. Dana Horynová, horynova@pppcl.cz, tel. 487 521 673.

Krajský školský koordinátor prevence:

Mgr. Bc. Petr Murka, tel. 485 226 239, petr.murka@kraj-lbc.cz

Ostatní informační zdroje:

Člověk v tísni, Venkovský prostor o.p.s., K-centrum Česká Lípa, Policie ČR Česká Lípa, Maják o.p.s., SZÚ Liberec, Liga bez cigaret, Řekni drogám ne apod.

Linka bezpečí (seznámení v rámci Vko ve všech ročnících):

116 111 - bezplatná (i z mobilních telefonů) s nonstop provozem, je shodná pro dětské linky důvěry v celé Evropě. Určená pro děti na útěku z domova nebo pro ty, kteří o něm zatím jen uvažují.

Na této lince funguje služba vzkaz domů (bezplatná z pevných linek i mobilních telefonů), Děti, které mají přístup k internetu, mohou využít internetovou linku bezpečí pomoc@linkabezpeci.cz nebo chat <https://chat.linkabezpeci.cz> (chat Linky bezpečí je nyní otevřen každý den (od pondělí do neděle) vždy od 15 do 19 hodin).

800 111 234 - rodičovská linka, je určena dospělým, kteří se chtějí poradit ve věci výchovy svých dětí. Poradenství poskytuje dětský psycholog a psychoterapeut. Linka je v provozu v pondělí až čtvrtek od 13:00 do 19:00 a v pátek od 9:00 do 15:00.

Dále je v provozu web, který pomáhá dětským obětem internetové kriminality, www.pomoc-online.cz

Více informací na www.linkabezpeci.cz

Příloha č. 3 - SEZNAM LITERATURY K PREVENCI A LITERATURY SOUVISEJÍCÍ

- [1] MIOVSKÝ, Michal a kolektiv. 2015. Primární prevence rizikového chování ve školství. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 978-80-7422-392-1.
- [2] MIOVSKÝ, Michal a kolektiv. 2015. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 978-80-7422-3938.
- [3] MIOVSKÝ, Michal a kolektiv. 2015. Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 978-80-7422-394-5.
- [4] MIOVSKÝ, Michal a kolektiv. 2015. Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 978-80-7422-395-2.
- [5] NEŠPOR, Karel, CSÉMY, Ladislav. 1993. Alkohol, drogy a vaše děti: jak problémům předcházet, jak je včas rozpoznat, jak je zvládat. 1 vyd. Praha: Sportpropag.
- [6] NEŠPOR, Karel. PROVAZNÍKOVÁ, HANA. 1997. Slovník prevence problémů působených návykovými látkami. 2. vyd. Praha: SZÚ.
- [7] TRAIN, Alain. 2001. Nejčastější poruchy chování dětí. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 807178- 503-2.
- [8] KOLÁŘ, Michal. 2001. Bolest šikanování. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7367-014-3.
- [9] Webová stránka školy: <https://www.zsjestrebi.cz/>
- [10] Facebooková stránka školy: <https://www.facebook.com/skolajestrebi/>

Příloha č. 4 - ROČNÍ PLÁNY METODIKA PREVENCE

1. - 3. ročník

AKCE BEZ TERMÍNU

Spaní ve škole

Zážitkové bubnování

Návštěva knihovny v České Lípě – 1. ročník – seznámení s knihovnou, pasování na čtenáře, 3. ročník – bude upřesněno)

Máják – 2 návštěvy (2. ročník – Zdravé tělo a 3. ročník – Buď kamarád)

ZÁŘÍ

Vystoupení na vítání občánků (2. a 3. třída)

Seznámení starších žáků se žáky 1. ročníku (školní parlament)

Loučení s létem ve škole – vystoupení žáků, výroba drobných dáreků k prodeji (setkání s rodiči na půdě školy)

ŘÍJEN

VLS – návštěva stezky Jeřáb s lesním pedagogem

Projekt Vznik republiky

Spolupráce s 9. ročníkem – ekologická výchova (návštěva školy v Jestřebí)

Soutěž ve sběru žaludů o hodnotné ceny (spolupráce s Jestřebská lesní)

LISTOPAD

Projekt Etická výchova

Projektový den Pravěk

PROSINEC

Výstava Betlémů na Oú Provodín, pohádka

Mikulášská besídka ve škole (spolupráce se žáky 9. ročníku)

Třídní besídky, návštěva krmelce

Zpívání u stromečku, prodejní stánky

LEDEN

Třídní a školní kolo recitační soutěže v Provodíně

Beseda se spisovatelkou – autorské čtení

ÚNOR

Plavecká výuka (2. a 3. ročník 10 lekcí)

Beseda s pamětníky obcí (v rámci předmětu prvouka) pro 2. a 3. ročník (vztah k místu, kde bydlím)

Návštěva Městské knihovny v České Lípě (téma: výroba leporela) pro 2. ročník

BŘEZEN

Návštěva knihovny Jestřebí – březen měsíc knihy (průběžná výzdoba knihovny)

Vítání jara (spolupráce s MŠ a OÚ Jestřebí, Provodín) + velikonoční dílničky pro rodiče

DUBEN

Plavecká výuka (1. ročník 5 lekcí)

Uklidíme Česko

KVĚTEN

Ozdravný pobyt s ekologickým programem – Sedmihorky (květen 2023)

Projekt – Evropa

ČERVEN

Sportovní den dětí

Školní výlety

Prevence online – společnost e-Duha – program Netiketa, anebo jak se chovat na internetu pro žáky 1.-3. ročníku

Divadlo v kulturním sále v Jestřebí (téma Ezop)

CELOROČNÍ AKCE

Celoroční parlament – setkání tříd v učebně – řešení problémů, podařené projekty, přání k narozeninám, sportovní úspěchy, plánování akcí, společné zpívání.....)

Výzdoba školy pracemi žáků

Akce družiny

Kroužky –Šikulka, flétna, doučování, bruslení, sportovní, mažoretky, angličtina hrou

4. - 9. ročník

AKCE BEZ TERMÍNU

Maják

4. ročník – Jsme parta

5. ročník – Jsem originál

6. ročník – Čas změny

7. ročník – Krása

8. ročník – Sexualita

9. ročník – Rizikové sexuální chování

ZÁŘÍ

Loučení s létem – výpomoc na soutěžních stanovištích, výroba drobných dáreků k prodeji

Volba zástupců tříd do školního parlamentu

Přírodovědná vycházka (4. ročník) – houby (Aplikace Nahouby)

Exkurze – Šťastný statek Provodín – koně (5. ročník)

Živá knihovna povolání – ČL KD Crystal

Projekt v rámci VV a zeměpisu – Evropské prázdniny

ŘÍJEN

Exkurze – Botanická zahrada Liberec (7. ročník)

Lesní pedagogika (4. ročník)

Projektový den 28. říjen

Návštěva knihovny

Sběr žaludů a bukvic

Halloween

Educa Liberec

Škola Lípa NAKAP

Divadelní představení – ČL – KD Crystal (8. ročník)

Dopravní hřiště (4. ročník)

LISTOPAD

Projektový den 17. listopad (8. a 9. ročník)

Projektový den Halloween a Dušičky

Projektový den Pravěk

Projekt Čína – ČL KD Crystal

Dny zeměpisu

PROSINEC

Příprava na Advent

Mikulášská nadílka (9. ročník)

Vánoční besídky

Exkurze – Zámek Loučeň

Školní kolo recitační soutěže, školní kola olympiád ČJ, D, M

Vánoce v anglicky mluvících zemích

LEDEN

Pololetní hodnocení

Vyhodnocení sběrových aktivit

ÚNOR

Masopust

Muzeum masek

Projektový den – Karel IV.

Lesní pedagogika

Okresní kolo olympiády v ČJ, D, M

BŘEZEN

Turistika v okolí

Měsíc knihy – Knihovna Doksy

Noc s Andersenem

Vynášení zimy (spolupráce napříč ročníky + MŠ)

Projekt Senegal – ČL KD Crystal

Lyžařský výcvik

Dětská scéna (okresní kolo v recitaci v Novém Boru)

DUBEN

Den Země

Velikonoce

Čarodějnice

Dopravní výchova – návštěva u hasičů (chování za mimořádných situací)

Exkurze Planetárium Praha

Plavecká výuka (4. a 5. ročník 5 lekcí)

KVĚTEN

Projektový den – ochrana přírody, ekologie

Vycházka do přírody – ekosystém pole a louka

Učebna pod širým nebem – Krkonoše, Janské Lázně

Vědomostní soutěž – Máchovské klání

Turistický výlet

ČERVEN

MDD – sportovní odpoledne

Výlet Skanzen Zubrnice

Výlet History Park Ledčice

Výlet Sloup v Čechách

Vyhodnocení soutěže Čtení pomáhá

Turistický kurz

Divadélko pro školy

Rozloučení s 9. třídou

CELOROČNÍ AKCE

Celoroční parlament – řešení problémů, podařené projekty, návrhy, přání k narozeninám, sportovní úspěchy, plánování akcí.....)

Výzdoba školy pracemi žáků

Kroužky: Doučování, Florbal, Bruslení, Keramický, Konverzace v němčině, Lego WeDo, Lyžařský kurz, Turistický kurz, Mažoretky

Akce družiny

Termíny akcí se mohou měnit dle potřeby.

Základní škola a Mateřská škola Jestřebí, příspěvková organizace

č.p. 105, 471 61 Jestřebí, tel. 487 877 328, 487 871 548, skola@zsjestrebi.cz, DS: qu5md4e

Příloha č. 5 – KRIZOVÉ PLÁNY ŠKOLY (samostatný dokument)